

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za zunanje zadeve

2012/2255(INI)

8.3.2013

MNENJE

Odbora za zunanje zadeve

za Odbor za pravice žensk in enakost spolov

o pravicah žensk v balkanskih državah pristopnicah
(2012/2255(INI))

Pripravljalnica mnenja: Emine Bozkurt

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za zunanje zadeve poziva Odbor za pravice žensk in enakost spolov kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poudarja, da mora biti vprašanje žensk osrednja tema pogajanj z državami Zahodnega Balkana, ki so potencialne kandidatke ali kandidatke, da bo napredek pri pravicah žensk prisoten v vseh ustreznih pogajalskih poglavjih in bodo ženske v pogajanjih pravično zastopane;
2. poziva Komisijo, naj podrobno spremlja stanje na področju pravic žensk in njihovo uresničevanje in o tem poroča v poročilih o napredku;
3. ponovno poudarja, da je treba pravice žensk in enakost spolov vključiti v celoten proces širitve, tudi v prihodnje oblikovanje novega instrumenta za predpristopno pomoč v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020; poudarja, da so prizadevanja vlade za vključevanje načela enakosti spolov ter strukture in metode za njegovo izvajanje ključnega pomena za doseg napredka na področju enakosti spolov;
4. meni, da resnična enakost spolov temelji tudi na enakosti in nediskriminaciji na podlagi spolne usmerjenosti ali spolne identitete; spodbuja vlade držav pristopnic, naj obravnavajo prikrito homofobijo in transfobijo v zakonodaji, politiki in praksi, vključno s sprejemanjem zakonodaje o kaznivih dejanjih, storjenih iz sovraštva, policijskem usposabljanju in zakonodaje proti diskriminaciji;
5. poudarja, da je v procesu izgradnje demokratičnih institucij in njihovega pravilnega delovanja zagotavljanje aktivne udeležbe žensk, ki predstavljajo več kot polovico prebivalstva balkanskih držav, izrednega pomena za demokratično upravljanje;
6. odločno podpira dejavnosti, ki so namenjene krepitvi vloge žensk in njihovega položaja v zadevnih družbah;
7. poudarja, da morajo ženske Zahodnega Balkana dobiti pomembno vlogo v družbi, in sicer z aktivno udeležbo in zastopanostjo v političnem, gospodarskem in družbenem življenju na vseh ravneh; poudarja, da je podpiranje politike enakih možnosti pomembno za gospodarski in družbeni razvoj balkanskih držav pristopnic; poudarja, da je izredno pomemben napredek pri enakopravni zastopanosti v procesu odločanja na vseh ravneh vladanja, od lokalne do nacionalne ravni, od izvršne do zakonodajne; pozdravlja kvote in poziva države, ki tega še niso storile, naj spodbujajo zastopanost žensk in po potrebi v političnih strankah in nacionalnih skupščinah učinkovito uporabljajo kvote; spodbuja države, ki tega še že izvajajo, naj ta proces nadaljujejo in tako ženskam zagotovijo sodelovanje v političnem življenju ter odpravijo njihovo premajhno zastopanost; v zvezi s tem pozdravlja nedavno mednarodno žensko konferenco Partnerstvo za spremembe, ki je bila oktobra 2012 v Prištini pod okriljem edine voditeljice države v regiji Atifete Jahjaga;
8. meni, da je za utrjevanje in poglobljanje demokracije v balkanskih državah zelo pomembna krepitev vloge in položaja žensk z ozaveščanjem, zaščito in krepitvijo njihovih pravic, boljšim socialnim in ekonomskim položajem, večjo prisotnostjo na trgu dela,

zagotavljanjem njihove pravične zastopanosti v političnih in gospodarskih procesih odločanja in spodbujanjem podjetništva žensk;

9. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je v državah na Zahodnem Balkanu še vedno zelo nizka stopnja zastopanosti žensk na trgu dela; poziva vlade držav Zahodnega Balkana, naj spodbujajo dejavno udeležbo žensk na trgu dela, med drugim s spodbujanjem ukrepov za zagotavljanje boljših delovnih razmer, enakega plačila za enako delo, vseživljenjskega učenja, prilagodljivih delovnikov, pravičnega ravnotežja med družinskim in poklicnim življenjem, ukrepe za zmanjšanje razlik v plačilu moških in žensk ter posledično za zmanjšanje razlik v njihovih pokojninah;
10. poziva države Zahodnega Balkana, naj oblikujejo aktivne sheme trga dela, s katerimi bodo omejile brezposelnost med ženskami, in naj razvijejo sheme posojil ter zagotovijo finančna sredstva za ustanavljanje podjetij;
11. poudarja pomen preprečevanja vseh oblik diskriminacije na delovnem mestu, vključno z diskriminacijo na podlagi spola pri zaposlovanju, napredovanju in ugodnostih; poziva zadevne vlade, naj zbirajo ustrezne in točne statistične podatke;
12. poudarja, da je treba finančna sredstva iz evropskih skladov, tudi instrumenta za predpristopno pomoč, vse bolj usmerjati v projekte, ki so povezani s spodbujanjem pravic žensk, vključno z mehanizmi spremljanja; poziva Komisijo, naj bo skrbna pri učinkovitosti trošenja sredstev;
13. obsoja vse oblike nasilja nad ženskami in poudarja, da je za uspešno obravnavo vprašanj, kot so nasilje na podlagi spola, nasilje v družini, prisilna prostitucija in trgovina z ženskami, treba okrepiti organe kazenskega pregona;
14. obsoja trgovino z ljudmi na Balkanu, ki je oblika sodobnega suženjstva in na žalost ena najhitreje rastočih oblik mednarodnega kriminala; spodbuja stalno podporo prizadevanjem EU za boj proti trgovini z ljudmi, saj so države Zahodnega Balkana države izvora, tranzita in destinacije trgovine z ljudmi, zlasti z ženskami in dekleti; poudarja, da se je treba dejavno boriti proti organiziranemu kriminalu, ki je v ozadju te trgovine, ter poziva k tesnemu sodelovanju na tem področju med ustreznimi institucijami EU in vladami; poziva h krepitvi kampanj ozaveščanja v regiji;
15. je zaskrbljen, ker so ženske pri odločanju o miru in varnosti vse bolj odrinjene na obrobje dogajanja; v zvezi s tem poudarja pomen udeležbe in zastopanosti žensk v mirovnem procesu in politikah, pa tudi krepitve zakonov in mehanizmov, s katerimi se zagotavlja zaščita žensk in deklet pred nasiljem na podlagi spola in preprečuje to nasilje; meni, da je dejstvo, da ni podatkov o nasilju na podlagi spola, vredno obžalovanja, in poudarja, da je treba za spremljanje napredka na področju izvajanja zakonodaje dosledno in sistematično zbirati statistične podatke, vezane na spol;
16. poudarja pomen dostopa do sodnega varstva za ženske, ki so žrtve vojnih zločinov, zlasti posilstva; opozarja na odgovornost vseh držav za to, da se konča nekaznovanost in se sodno preganjajo odgovorni za genocide, zločine zoper človečnost, vojne zločine, vključno s spolnim nasiljem nad ženskami in dekleti, kamor sodijo posilstva, spolno suženjstvo, prisilna prostitucija, vsiljena nosečnost, prisilna sterilizacija in vse druge

podobno hude oblike spolnega nasilja, in da se ti zločini priznajo in obsodijo kot zločini zoper človečnost in vojni zločini; poudarja, da je treba te zločine izključiti iz določb o pomilostitvi;

17. poudarja, da se je še vedno treba ukvarjati s preteklostjo in žrtvam spolnega nasilja, povezanega s konflikti, sistematično zagotavljati sodno varstvo in rehabilitacijo; poziva k sprejetju in izvajanju ustreznih državnih programov za zaščito prič in preganjanje teh zločinov;
18. meni, da imajo ženske osrednjo vlogo pri stabilizaciji in reševanju sporov, kar je izrednega pomena za spravo v celotni regiji; pozdravlja prizadevanja mrež, kot je regionalni ženski lobi, v podporo ženskam pri vzpostavljanju miru in spodbujanju dostopa do sodnega varstva za ženske v državah, ki okrevajo po spopadih;
19. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se romske ženske soočajo z dvojno diskriminacijo, in sicer na podlagi spola in narodnostne pripadnosti; poziva vlade, naj sprejmejo celovit okvir proti diskriminaciji, v katerem bodo lahko romske ženske uveljavljale svoje pravice;
20. poudarja pomen izboljšanja položaja žensk na podeželju, zlasti kar zadeva diskriminatorne navade in stereotipe.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	4.3.2013
Izid končnega glasovanja	+: 29 -: 1 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Sir Robert Atkins, Arnaud Danjean, Mário David, Mark Demesmaeker, Michael Gahler, Marietta Gianaku (Marietta Giannakou), Ana Gomes, Takis Hadzigeorgiu (Takis Hadjigeorgiou), Liisa Jaakonsaari, Tunne Kelam, Evgeni Kirilov, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Vytautas Landsbergis, Francisco José Millán Mon, María Muñiz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Ioan Mircea Pașcu, Hans-Gert Pöttering, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Charles Tannock
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Haralampos Angurakis (Charalampos Angourakis), Nikolaos Huntis (Nikolaos Chountis), Anne Delvaux, Norbert Neuser, Nadežda Nejnski (Nadezhda Neynsky), Helmut Scholz, Alf Svensson, Ivo Vajgl
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Danuta Jazłowiecka, Monika Panayotova